

Čtvrtek 23. června 2022

P9_TA(2022)0257

Geneticky modifikovaná kukuřice DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 a geneticky modifikovaná kukuřice spojující dvě nebo tři z genetických modifikací DP4114, MON 810, MIR604 a NK603

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. června 2022 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 a geneticky modifikovanou kukuřici kombinující dvě nebo tři z jednoduchých událostí DP4114, MON 810, MIR604 a NK603, sestávajících z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D081155/01 – 2022/2694(RSP))

(2023/C 32/02)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvádění produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 a geneticky modifikovanou kukuřici kombinující dvě nebo tři z jednoduchých událostí DP4114, MON 810, MIR604 a NK603, sestávajících z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D081155/01),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech⁽¹⁾, a zejména na čl. 7 odst. 3 a čl. 19 odst. 3 uvedeného nařízení,
- s ohledem na hlasování Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003, které proběhlo dne 16. května 2022 a na němž nebylo přijato žádné stanovisko,
- s ohledem na články 11 a 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí⁽²⁾,
- s ohledem na stanovisko Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ze dne 26. ledna 2022, které bylo zveřejněno dne 7. března 2022⁽³⁾,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o námitkách proti povolení geneticky modifikovaných organismů (GMO)⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Vědecké stanovisko vědecké komise úřadu EFSA pro geneticky modifikované organismy k posouzení geneticky modifikované kukuřice DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 a jejich podkombinací pro použití v potravinách a krmivech podle nařízení (ES) č. 1829/2003 (žádost EFSA-GMO-NL-2018-150), EFSA Journal 2022,20(3):7134, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2022.7134>.

⁽⁴⁾ Parlament přijal v osmém volebním období 36 usnesení o námitkách proti povolení geneticky modifikovaných organismů. Kromě toho v devátém volebním období přijal tato usnesení:

- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), sestávajících z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 202, 28.5.2021, s. 11).
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sestávajících z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 202, 28.5.2021, s. 15).
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 a DAS-40278-9, sestávajících z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 202, 28.5.2021, s. 20).

Čtvrtek 23. června 2022

-
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou bavlnu LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 208, 1.6.2021, s. 2).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 89788 (MON-89788-1), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 208, 1.6.2021, s. 7).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a podkombinace MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a NK603 × DAS-40278-9, sestávající z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 208, 1.6.2021, s. 12).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři, čtyři nebo pět z genetických modifikací Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 a GA21, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 208, 1.6.2021, s. 18).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. května 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 323, 11.8.2021, s. 7).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě nebo tři z genetických modifikací MON 87427, MON 89034, MIR162 a NK603, sestávající z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh, a o zrušení prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2018/1111 v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 415, 13.10.2021, s. 2).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 415, 13.10.2021, s. 8).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 a NK603, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 415, 13.10.2021, s. 15).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 36).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě nebo tři z genetických modifikací MON 87427, MON 89034, MIR162 a MON 87411, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 43).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 49).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 88017 (MON-88Ø17-3), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 56).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 (MON-89Ø34-3), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 63).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. března 2021 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou bavlnu GHB614 × T304-40 × GHB119, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 474, 24.11.2021, s. 66).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. března 2021 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 474, 24.11.2021, s. 74).

Čtvrtek 23. června 2022

— s ohledem na čl. 112 odst. 2 a 3 jednacího řádu,

— s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

- A. vzhledem k tomu, že dne 2. května 2018 předložila společnost Pioneer Overseas Corporation se sídlem v Belgii jménem společnosti Pioneer Hi-Bred International, Inc. se sídlem ve Spojených státech žádost o uvedení potravin, složek potravin a krmiv, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici DP4114 × MON 810 × MIR604 × NK603 (dále jen „geneticky modifikovaná kukuřice“), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh v souladu s články 5 a 17 nařízení (ES) č. 1829/2003 (dále jen „žádost“); vzhledem k tomu, že žádost se rovněž vztahovala na uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici nebo z ní sestávají, na trh pro jakákoli jiná použití než v potravinách a krmivech, s výjimkou pěstování;
- B. vzhledem k tomu, že žádost se kromě toho vztahovala na uvedení produktů, které obsahují 10 podkombinací jednoduchých transformačních událostí tvořících geneticky modifikovanou kukuřici, sestávající z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh;
- C. vzhledem k tomu, že podkombinace MON 810 × NK603 již byla povolena prováděcím rozhodnutím Komise (EU) 2018/2045⁽⁵⁾; vzhledem k tomu, že návrh prováděcího rozhodnutí se tedy vztahuje na geneticky modifikovanou kukuřici a zbývajících 9 dílčích kombinací v žádosti⁽⁶⁾;

-
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. července 2021 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju DAS-81419-2, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 99, 1.3.2022, s. 45).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. července 2021 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju DAS-81419-2 × DAS-44406-6, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 99, 1.3.2022, s. 52).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. července 2021 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě nebo tři z genetických modifikací 1507, MIR162, MON810 a NK603, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 99, 1.3.2022, s. 59).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. července 2021 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. C 99, 1.3.2022, s. 66).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. února 2022 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju GMB151 (BCS-GM151-6) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2022)0024).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. února 2022 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou bavlnu GHB614 (BCS-GHØØ2-5) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2022)0025).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. března 2022 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou bavlnu GHB811 (BCS-GH811-4), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2022)0062).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. března 2022 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou řepku olejkou 73496 (DP-Ø73496-4), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2022)0063).
 - Usnesení Evropského parlamentu ze dne 6. dubna 2022 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 87769 × MON 89788, sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Přijaté texty, P9_TA(2022)0115).

⁽⁵⁾ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2018/2045 ze dne 19. prosince 2018 o obnovení povolení pro uvádění produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici NK603 × MON 810 (MON-ØØ6Ø3-6 × MON-ØØ81Ø-6), sestávající z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Úř. věst. L 327, 21.12.2018, s. 65).

⁽⁶⁾ MIR604 × NK603 × DP4114, MON 810 × NK603 × DP4114, MON 810 × MIR604 × DP4114, MON 810 × MIR604 × NK603, NK603 × DP4114, MIR604 × DP4114, MIR604 × NK603, MON 810 × DP4114 a MON 810 × MIR604.

Čtvrtek 23. června 2022

- D. vzhledem k tomu, že dne 26. ledna 2022 přijal úřad EFSA k povolení geneticky modifikované kukuřice kladné stanovisko, které bylo zveřejněno dne 7. března 2022;
- E. vzhledem k tomu, že geneticky modifikovaná kukuřice byla získána tradičním křížením, aby se spojily čtyři samostatné genetické modifikace kukuřice: DP4114, MON 810, MIR604 a NK603; vzhledem k tomu, že geneticky modifikovaná kukuřice je tolerantní ke dvěma herbicidům (glufosinátu a glyfosátu) a produkuje pět insekticidních proteinů⁽⁷⁾ („Bt toxiny“);
- F. vzhledem k tomu, že žadatel nepředložil žádné experimentální údaje pro 9 podkombinací, kterou úřad EFSA dosud nezhodnotil⁽⁸⁾; vzhledem k tomu, že i přes nedostatek experimentálních údajů dospěl EFSA k závěru, že tyto podkombinace nevyvolávají obavy ohledně bezpečnosti;

Nedostatečné posouzení doplňkových herbicidů

- G. vzhledem k tomu, že prováděcí nařízení Komise (EU) č. 503/2013⁽⁹⁾ vyžaduje posouzení, zda předpokládané zemědělské postupy ovlivňují výsledek sledovaných vlastností; vzhledem k tomu, že podle uvedeného prováděcího nařízení je toto posouzení obzvláště důležité pro rostliny tolerantní vůči herbicidům;
- H. vzhledem k tomu, že několik studií prokázalo, že geneticky modifikované plodiny, které jsou odolné vůči herbicidům, vedou k vyššímu používání doplňkových herbicidů, a to z velké části kvůli výskytu plevele odolného vůči herbicidům⁽¹⁰⁾; vzhledem k tomu, že je proto třeba očekávat, že geneticky modifikovaná kukuřice bude vystavena vyšším a opakovaným dávkám herbicidů na bázi glyfosátu a glufosinátu, a tak může být ve sklizni přítomno větší množství reziduí a produktů rozkladu (metabolitů);
- I. vzhledem k tomu, že glufosinát je klasifikován jako látka toxická pro reprodukci (1B), a splňuje proto kritéria pro vyloučení vymezená v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009⁽¹¹⁾; vzhledem k tomu, že platnost povolení glufosinátu pro použití v Unii skončila dne 31. července 2018⁽¹²⁾;
- J. vzhledem k tomu, že úřad EFSA dospěl v listopadu 2015 k závěru, že glyfosát pravděpodobně není karcinogenní, a Evropská agentura pro chemické látky dospěla v březnu 2017 k závěru, že jeho klasifikace není nutná; vzhledem k tomu, že Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny (specializovaná agentura Světové zdravotnické organizace zabývající se nádorovými onemocněními) v roce 2015 naopak označila glyfosát za látku, která na člověka pravděpodobně působí karcinogenně; vzhledem k tomu, že potenciálně karcinogenní účinky glyfosátu byly potvrzeny v řadě jiných nejnovějších odborně recenzovaných vědeckých studií⁽¹³⁾;
- K. vzhledem k tomu, že se má za to, že posuzování reziduí herbicidů a metabolitů nalezených v geneticky modifikovaných rostlinách nespadá do působnosti vědecké komise EFSA pro geneticky modifikované organismy (komise EFSA pro GMO), a není proto v rámci postupu povolování geneticky modifikovaných organismů prováděno; vzhledem k tomu, že tato skutečnost je problematická, neboť samotná genetická modifikace může ovlivňovat způsob, jakým dotčená geneticky modifikovaná rostlina odbourává doplňkové herbicidy, a složení, a tedy i toxicitu metabolitů⁽¹⁴⁾;

⁽⁷⁾ Cry1F, Cry34Ab1, Cry35Ab1, Cry1Ab a mCry3A.

⁽⁸⁾ Stanovisko úřadu EFSA, s. 4.

⁽⁹⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 503/2013 ze dne 3. dubna 2013 o žádostech o povolení geneticky modifikovaných potravin a krmiv v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 a o změně nařízení Komise (ES) č. 641/2004 a (ES) č. 1981/2006 (Úř. věst. L 157, 8.6.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Viz například, Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ (Geneticky modifikované plodiny odolné vůči herbicidům, plevel a herbicidy: přehled a vliv), Environmental Management, January 2016; 57(1), s. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> a Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“ (Vlivy geneticky upravených plodin na používání pesticidů v USA – prvních šestnáct let), Environmental Sciences Europe, 28. září 2012, Vol. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnice Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1).

⁽¹²⁾ <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=search.as>

⁽¹³⁾ Viz například, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> a <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>.

⁽¹⁴⁾ To je skutečně případ glyfosátu, jak uvádí EFSA Review of the existing maximum levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005, EFSA Journal 2018,16(5):5263, s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>.

Čtvrtek 23. června 2022

Nedořešené otázky týkající se Bt toxinů

- L. vzhledem k tomu, že toxicita Bt toxinů byla hodnocena na základě krmných studií s použitím pouze izolovaných Bt proteinů produkovaných bakteriemi; vzhledem k tomu, že toxikologickým testům prováděným s izolovanými proteiny lze přisuzovat jen malý význam, neboť Bt toxiny v geneticky modifikovaných plodinách, jako je např. kukuřice, bavlna či sója, jsou přirozeně toxicitější než izolované Bt toxiny; vzhledem k tomu, že to je způsobeno tím, že inhibitory proteináz (PI) přítomné v rostlinné tkáni mohou zvýšit toxicitu Bt toxinů tím, že zpomalí jejich degradaci; vzhledem k tomu, že tento jev byl prokázán v řadě vědeckých studií, včetně studie, která byla vypracována pro společnost Monsanto před 30 lety, z níž vyplývá, že i přítomnost extrémně nízkých hladin inhibitorů proteináz zvýšila toxicitu Bt toxinů až dvacetinásobně⁽¹⁵⁾;
- M. vzhledem k tomu, že tato zvýšená toxicita není zohledněna při hodnocení rizik úřadu EFSA, i když se týká všech Bt rostlin schválených pro dovoz nebo pěstování v Unii; vzhledem k tomu, že rizika pro lidské zdraví a zdraví zvířat z konzumace potravin a krmiv obsahujících Bt toxiny, která vyplývají z jejich zvýšené toxicity kvůli interakci mezi inhibitory proteináz a Bt toxiny, tedy nelze vyloučit;
- N. vzhledem k tomu, že několik studií ukázalo, že byly pozorovány vedlejší účinky, které mohou mít dopad na imunitní systém po expozici Bt toxinům, a že některé Bt toxiny mohou mít adjuvantní vlastnosti⁽¹⁶⁾, což znamená, že mohou zvyšovat alergicitu jiných proteinů, s nimiž přijdou do styku;
- O. vzhledem k tomu, že vědecká studie neodhalila, že toxicita Bt toxinů může být zesílena rovněž prostřednictvím interakce s rezidui po postřiku herbicidy, a že jsou nutné další studie týkající se kombinovaných účinků tzv. kombinovaných událostí (geneticky modifikované plodiny, které byly upraveny, aby byly odolné vůči herbicidům a produkovaly insekticidy ve formě Bt toxinů)⁽¹⁷⁾; vzhledem k tomu, že se však má za to, že posouzení potenciální interakce reziduí herbicidů a jejich metabolitů s Bt toxiny nespadá do působnosti vědecké komise EFSA pro GMO a neprovádí se proto jako součást posouzení rizik;

Bt plodiny: účinky na necílové organismy

- P. vzhledem k tomu, že na rozdíl od používání insekticidů, kdy k expozici dochází v okamžiku postřiku a po omezený čas poté, vede používání geneticky modifikovaných Bt plodin ke kontinuální expozici cílových a necílových organismů Bt toxinům;
- Q. vzhledem k tomu, že předpoklad, že Bt toxiny mají jediný cílově specifický způsob účinku, již nemůže být považován za správný, a že nelze vyloučit účinky na necílové organismy⁽¹⁸⁾; vzhledem k tomu, že se objevují zprávy o tom, že je rozličnými způsoby postihován rostoucí počet necílových organismů; vzhledem k tomu, že v nedávném přehledu je zmíněno 39 recenzovaných publikací, v nichž jsou hlášeny významné nepříznivé účinky Bt toxinů na mnoho „nezahrnutých“ druhů⁽¹⁹⁾;

Připomínky příslušných orgánů členských států a zúčastněných stran

- R. vzhledem k tomu, že členské státy během tříměsíčního období konzultací předložily úřadu EFSA řadu kritických připomínek⁽²⁰⁾;

⁽¹⁵⁾ MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors“ (Zvýšení insekticidní aktivity *Bacillus thuringiensis* inhibitory serinových proteináz), *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 1990, 38, s. 1145–1152, <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051>.

⁽¹⁶⁾ Pro přehled viz Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals“ (Přehled bezpečnostních a biologických účinků toxinů Cry z *Bacillus thuringiensis* u savců), *Journal of Applied Toxicology*, květen 2016, 36(5), s. 630–648, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691516300722?via%3Dihub>

⁽¹⁷⁾ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691516300722?via%3Dihub>

⁽¹⁸⁾ Viz například Hilbeck, A., Otto, M., „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment“ (Specifičnost a kombinované účinky *Bacillus thuringiensis* Cry toxinů v kontextu posuzování rizik spojených s geneticky modifikovanými organismy), *Frontiers in Environmental Science* 2015, 3:71, <https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071>.

⁽¹⁹⁾ Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Böhn, T., „Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design“ (Insekticidní Bt plodiny. Přístup úřadu EFSA k posuzování rizik u geneticky modifikovaných Bt rostlin záměrně selhává), *RAGES* 2020, s. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf.

⁽²⁰⁾ Připomínky členských států, které jsou přístupné na portálu EFSA OpenEFSA: <https://open.efsa.europa.eu/>.

Čtvrtek 23. června 2022

- S. vzhledem k tomu, že podrobná analýza nezávislé výzkumné organizace mimo jiné uvádí, že o stanovisku úřadu EFSA k žádosti o povolení geneticky modifikované kukuřice nelze říct, že by splňovalo požadavky na posouzení možných synergických nebo antagonistických účinků vyplývajících z kombinace transformačních událostí, pokud jde o toxikologii, a že toxikologické posouzení provedené EFSA proto není přijatelné⁽²¹⁾;

Dodržování mezinárodních závazků Unie

- T. vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodaj OSN pro právo na potraviny ve zprávě z roku 2017 dospěl k závěru, že nebezpečné pesticidy mají katastrofické dopady na zdraví, zejména v rozvojových zemích⁽²²⁾; vzhledem k tomu, že podle cíle udržitelného rozvoje OSN č. 3.9 se má do roku 2030 podstatně snížit počet úmrtí a nemocí způsobených nebezpečnými chemickými látkami, znečištěním ovzduší a kontaminací vody a půdy⁽²³⁾; vzhledem k tomu, že povolení dovozu geneticky modifikované kukuřice by zvýšilo poptávku po této plodině, která je určena k ošetření herbicidy na bázi glufosinátu a glyfosátu, čímž by se zvýšila expozice pracovníků a životního prostředí ve třetích zemích; vzhledem k tomu, že riziko zvýšené expozice pracovníků a životního prostředí je zvláště znepokojivé v souvislosti s větším množstvím herbicidů používaných u geneticky modifikovaných plodin, které jsou vůči herbicidům tolerantní;
- U. vzhledem k tomu, že podle odborné studie vydané v roce 2020 může Roundup, jeden z celosvětově nejvíce používaných herbicidů založených na glyfosátu, způsobit ztrátu biologické rozmanitosti, takže ekosystémy budou citlivější na znečištění a změnu klimatu⁽²⁴⁾;
- V. vzhledem k tomu, že Unie, jako smluvní strana Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti, je odpovědná za zajištění toho, aby činnosti v její jurisdikci nebo pod její kontrolou nepoškozovaly životní prostředí jiných států⁽²⁵⁾;
- W. vzhledem k tomu, že nařízení (ES) č. 1829/2003 stanoví, že geneticky modifikované potraviny nebo krmiva nesmí mít nepříznivé účinky na zdraví lidí a zvířat či na životní prostředí, a požaduje, aby Komise při koncipování svého rozhodnutí zohlednila veškerá příslušná ustanovení právních předpisů Unie a další legitimní faktory důležité pro projednávanou záležitost; vzhledem k tomu, že tyto legitimní faktory by měly zahrnovat povinnosti Unie vyplývající z cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje, Pařížské dohody o klimatu a Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti;

Nedemokratické rozhodování

- X. vzhledem k tomu, že hlasování Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva dne 16. května 2022 podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003 nevedlo k vydání žádného stanoviska, což znamená, že povolení nepodpořila kvalifikovaná většina členských států;
- Y. vzhledem k tomu, že Komise uznává, že rozhodnutí o povolení geneticky modifikovaných organismů, která i nadále přijímá bez kvalifikované většiny členských států (což je u povolování produktů obecně velmi výjimečné, ale při rozhodování o povolení geneticky modifikovaných potravin a krmiv se to stalo pravidlem), jsou problematická;
- Z. vzhledem k tomu, že Parlament v osmém volebním období přijal celkem 36 usnesení o námitkách proti uvádění potravin a krmiv vyrobených z geneticky modifikovaných organismů na trh (33 usnesení) a proti pěstování geneticky modifikovaných plodin v Unii (tři usnesení); vzhledem k tomu, že v devátém volebním období již přijal 27 námitek proti uvádění geneticky modifikovaných organismů na trh; vzhledem k tomu, že žádný z těchto geneticky modifikovaných organismů nebyl povolen na základě kvalifikované většiny členských států; vzhledem k tomu, že důvody, proč členské státy povolení nepodporují, zahrnují nedodržení zásady předběžné opatrnosti v povolovacím postupu a obavy odborníků ohledně hodnocení rizik;

⁽²¹⁾ Přípomínka institutu Testbiotech k posouzení geneticky modifikované kukuřice DP4114 x MON810 x MIR604 x NK603 a podkombinací, které provedl úřad EFSA, pro použití v potravinách a krmivech podle nařízení (ES) č. 1829/2003 (žádost EFSA-GMO-NL-2018-150) od společnosti Pioneer.

⁽²²⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽²³⁾ <https://indicators.report/targets/3-9/>

⁽²⁴⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

⁽²⁵⁾ Úmluva OSN o biologické rozmanitosti, článek 3: <https://www.cbd.int/convention/articles?a=cbd-03>.

Čtvrtek 23. června 2022

- AA. vzhledem k tomu, že Komise bez ohledu na demokratický deficit, který sama uznala, nedostatečnou podporu ze strany členských států i námitky Parlamentu nadále geneticky modifikované organismy povoluje;
- AB. vzhledem k tomu, že pro to, aby Komise měla možnost geneticky modifikované organismy nepovolit, pokud se kladně nevysloví kvalifikovaná většina členských států v odvolacím výboru, není zapotřebí žádné změny právních předpisů⁽²⁶⁾;
1. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise překračuje prováděcí pravomoci stanovené v nařízení (ES) č. 1829/2003;
 2. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise není v souladu s právními předpisy Unie, neboť není slučitelný s cílem nařízení (ES) č. 1829/2003, který podle obecných zásad, jež jsou stanoveny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002⁽²⁷⁾, spočívá ve vytvoření základních ustanovení pro zajištění vysoké úrovně ochrany lidského života a zdraví, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat, zájmů v oblasti životního prostředí a zájmů spotřebitele v souvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivy a v zajištění účinného fungování vnitřního trhu;
 3. vyzývá Komisi, aby vzala zpět návrh prováděcího rozhodnutí;
 4. vyzývá Komisi, aby nepovolovala dovoz geneticky modifikovaných plodin tolerantních vůči herbicidům kvůli souvisejícímu zvýšenému používání doplňkových herbicidů, a tudíž i zvýšeným rizikům pro biologickou rozmanitost, bezpečnost potravin a zdraví pracovníků;
 5. vítá skutečnost, že Komise v dopise poslancům ze dne 11. září 2020 konečně uznala, že při rozhodování o povolení geneticky modifikovaných organismů je třeba zohledňovat udržitelnost⁽²⁸⁾; vyjadřuje však hluboké zklamání nad tím, že od té doby Komise navzdory pokračujícím námitkám Parlamentu a navzdory tomu, že většina členských států hlasovala proti, dovoz geneticky modifikovaných organismů do Unie nadále povoluje;
 6. znovu apeluje na Komisi, aby zohlednila závazky Unie vyplývající z mezinárodních dohod, jako jsou Pařížská dohoda o klimatu, Úmluva OSN o biologické rozmanitosti a cíle udržitelného rozvoje OSN; připomíná svůj požadavek, aby k návrhu prováděcích aktů byla připojena důvodová zpráva, která objasní dodržování zásady „neškodit“⁽²⁹⁾;
 7. vyzývá úřad EFSA, aby si vyžádal údaje o dopadu konzumace potravin a krmiv získaných z geneticky modifikovaných rostlin na střevní mikrobiom;
 8. připomíná svou výzvu Komisi, aby neschvalovala žádné podkombinace kombinovaných genetických modifikací, pokud nebudou důkladně posouzeny úřadem EFSA na základě úplných experimentálních údajů předložených žadatelem;
 9. domnívá se, přesněji řečeno, že schválení odrůd geneticky modifikovaných rostlin, u nichž nebyly poskytnuty žádné experimentální údaje, které nebyly testovány nebo které možná ještě vůbec nebyly vytvořeny, je v rozporu se zásadami obecného potravinového práva stanovenými v nařízení (ES) č. 178/2002;
 10. zdůrazňuje, že Evropský parlament v pozměňovacích návrzích přijatých dne 17. prosince 2020 jako základ pro jednání s Radou o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 182/2011⁽³⁰⁾, požaduje, aby Komise geneticky modifikované organismy nepovolovala, pokud to neschválí kvalifikovaná většina členských států; trvá na tom, že Komise musí tento postoj respektovat, a vyzývá Radu, aby pokračovala v práci a bezodkladně přijala obecný přístup k této otázce;

⁽²⁶⁾ Podle nařízení (EU) č. 182/2011 (čl. 6 odst. 3) Komise „může“, a nikoli „musí“ povolení schválit, pokud se pro ně v odvolacím výboru nevysloví kvalifikovaná většina členských států.

⁽²⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁽²⁸⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁹⁾ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu (Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 2), bod 102.

⁽³⁰⁾ Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 257.

Čtvrtek 23. června 2022

11. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.
-